

Försvarets Personaltjänstförbund

Medlemstidning, nummer 1/2020

*Annica Blom utbildar
på FPFNs årsstämma
sidan 15*

Försvarets Personaltjänst- förbund

Postadress

FPF c/o Försvarsmedicincentrum
Elfsborgsgruppen Box 5155
426 05 Västra Frölunda.

Tidningen

utsänds till förbundets
medlemmar, Försvarsmaktens
staber, förband och skolor,
frivilligorganisationer med flera.
För signerade artiklar
svarar författarna.

Ansvarig utgivare

Lars Olsson

Manusstopp

15 april och 1 oktober

Tryck

Nya Tryckeriet
Lycksele 2020

Hemsida

www.fpf.a.se

E-post

exp@fpf.a.se

Utbildningsutskottet har ordet

Virusvarning tidigare i år medförde en hel del omställningar i FPF främst vad beträffar planerade utbildningar. Detta har inte medfört att Utbildningsutskottet lagt planeringarna på hyllan utan har haft utbildningsdialog med HKV där även Hemvärnet och de fyra Militärregionerna närvarat. Klartecken har kommit från LSS, Uppsala att våra bokningar och beställningar är godkända. Vi ser nu framåt och hoppas på ett gott utbildningsläge under hösten med den reservationen att några kurser måste flyttas till början av nästa år. Mer information om detta kommer att finnas på hemsidan, www.fpf.a.se.

Utbildningsutskottet handlägger även förbundets rekryteringsverksamhet. Denna rekrytering har som mål att besätta personaltjänstbefatt-

ningar i Hemvärnets bataljoner. Just nu går rekryteringen bra och FPF handlägger för närvarande 15 olika rekryteringsärenden. FPF samverkar med 22 utbildningsgrupper och skriver bl a utbildningsplan för alla nyrekryterade befattningshavare.

Vidare ligger i stöpsleven arbete med framtagning av informations- och rekryteringsmateriel som vi ser fram emot att kunna presentera och dela ut vid olika tillfällen framöver.

Detta nummer av medlemstidningen innehåller nu en hel del från förra året, men som vi hoppas är läsvärt. Vi i FPF och UU önskar er alla en skön och virusfri sommar, och som en medlem arbetande inom vården uttryckte sig för att uppmana oss att hålla oss friska: Var rädd om er och var rädd för andra.

Illustrationen är av Maurice Leloir från 1894 och visar D'Artagnan och de tre musketörerna från 1844 av Alexandre Dumas d.ä.

Framåt...

Text Rigmor Sterner

Under våren har FPF Utbildningsutskott genomfört en förstudie i vakansuppfyllnad, som har inneburit planering för och genomförande av information och utbildning dels med distansarbete och distansmetodik och dels med nödvändiga fysiska möten. Tre personer har deltagit i genomförandet, som har slagit väl ut. För utveckling av projektet krävs omfattande arbete med studiehandledning och lärarinsatser i form av lärarledd handledning på distans. Fysiska möten (NU) kräver också förplanering och tidsramar ska sättas upp. För att fylla vakanserna där FPF

ska bidra med rekrytering av frivilliga som efterfrågas till FM krigsorganisation krävs ett engagemang och kunnande för att nå ut till intresserade, planera för utbildningar och presentera detta för produktionsledning för att få godkännande att starta verksamheten.

För att möta det ökade behovet av personal till FM har UU planerat för och påbörjat arbetet med utbildningsutveckling av befintliga kurser där genomförandena under året delvis kommer att präglas av nya inslag av ämnesområden. Utbildningsplanering är ett tredje arbetsområde för UU, som innebär nya utbildningar att passa in i Försvarsmaktens behov av utbildad personal inom personaltjänstens alla områden.

Till detta tillkommer behovet av utbildade och av FM godkända instruktörer och kurschefer, d v s det FVRF har uppdrag att utbilda till, som har goda kunskaper i sina ämnen, känner FPF och är väl bevandrade i FM och inte minst är villiga att åta sig ett omfattande arbete inför och under kurserna då nya krav hela tiden ställs. FPF har under flera år uppdaterat och utbildat sina instruktörer och kurschefer inför utbildningarna, men behovet är större än vad vi i nuläget har lyckats uppfylla. Även om intresse förekommer att utbilda sig till instruktör i FM är antalet sökande behjärtansvärt men än så länge för litet. UU arbetar för detta inom en tilldelad ram och beräknar att kunna redogöra för utfallet nästa år.

Det kom en fråga...

Frågor till FPF tas tacksamt emot och besvaras i tidningen.

Adressen är exp@fpf.a.se.

Fråga: Jag känner att jag har behov av någon form av fortbildning inom personaltjänst. Kan FPF inte genomföra repetitionsutbildningar för oss som ingår i sektion 1?

Svar: Ditt behov kan komma att tillgodoses då FPF sedan en tid har fått uppgift att se över hur en vidareutbildning kan se ut och har påbörjat ett samarbete med Rikshemvärnsstabens om repetitionsbildning för personalen vid sektion 1. Förslaget ska presenteras efter sommaren varefter beslut tas.

Fråga: Jag skulle vilja ha någon broschyr om personalbefattningar och om utbildning. Finns det någon som FPF kan skicka till mig?

Svar: FPF håller just nu på med att ta fram det efterfrågade informationsmaterialet. Det planeras för framtagning av ett informationsblad i år och en mer omfattande broschyr under nästa år.

Fråga: Jag gick en kurs i krisstöd hos FPF för några år sedan. Jag har hört att det som jag lärde mig då är omodernt och inte gäller mer. Stämmer det?

Svar: Det pågår mycket forskning inom krisstödsverksamheten. Sättet att ta hand om människor med traumatiska upplevelser har ändrats. FPF fortbildar ständigt sina krisstödsinstruktörer för att kunna erbjuda uppdaterad utbildning.

Fråga: Jag är PV-befäl i sektion 1. Min bataljonschef säger att jag skall ha avtal med Hemvärnet. Stämmer det?

Svar: Nej, det stämmer inte. FPF har huvudmannaskapet för Personal-tjänsten och är den Frivilliga försvarsorganisation som tecknar frivilligavtal med dig. I Hemvärnshandboken kapitel 6 finns en bilaga där du kan se vilka befattningar som FPF har ansvar för.

Rekrytering – en nödvändig sak

Text Rigmor Sterner

FPFN fick för en tid sedan en förfrågan från Västerbottensgruppen att ta emot en person som ville bli sjukvårdare och även ville bli medlem i FPFN. Detta blev en rekryteringsfråga, både för föreningen och för rekryteringsarbete i Förbundet. FPFN skred snabbt till verket och kontaktade personen och snart fanns det en person till att registrera som medlem, vilket föreningen tackar för. Västerbottensgruppen informerade CUTb – enär FPF fn inte har något

rekryteringsutskott – där det framkom att det har förenklats att skriva utbildningsplan, som måste ske innan kandidat till befattning kan börja sina utbildningar. Samarbete med Västerbottensgruppen och FPF påbörjades, vilket förbundet tackar för.

Det finns olika vägar att öka medlemsantalet och det finns olika vägar att rekrytera till befattning och det finns olika vägar att sprida kunskap om FPF. Detta bör vi mangrant ta fasta på och skapa personkantakter

inåt FM och utveckla kontaktnät med MRM, MRV, MRS och MRN som tar över produktionen av Hemvärnets bataljoner. Särskilda frivillighandläggare har tillförts MR och P18 på Gotland. Det handlar om aktiva insatser på alla nivåer. Det ena kan ge det andra genom att stödja föreningens uppdrag att rekrytera medlemmar och samtidigt stödja förbundets rekryteringsuppdrag till befattningar inom FM.

Uppdaterade befattningsbeskrivningar

Text CUTb Åke Janneryd

FPF har uppdrag att rekrytera till och utbilda ett antal befattningar inom Hemvärnets bataljoner. Det handlar om placering vid sektion 1 som vi kan kalla personalavdelningen. Nu har Utbildningsutskottet på uppdrag av Hemvärdet uppdaterat

befattningsbeskrivningarna för de tre befattningar som FPF ska utbilda till och det handlar om, Personalbefäl CS1, Personalvårdsbefäl och Fältpastor.

Till sektion 1 har sedan en tid tillbaka tillkommit en befattning, Informationsbefäl, som FPF inte har

uppgift att varken rekrytera till eller utbilda varför befattningsbeskrivning inte heller skrivs av FPF.

De uppdaterade befattningsbeskrivningarna är inlämnade till Rikshemvärnsstaben.

Kunskapstörst eller krav?

Text Rigmor Sterner

Samtidigt som de aktuella kurserna för 2020 lades fram på FPF hemsida inkom till C Utb kursansökningar. Kurserna har under de senaste åren snabbt blivit fulltecknade av behöriga sökanden. Antalet icke behöriga är ävenså talrikt. Dessa och ett antal andra blir kontaktade och meddelade om orsak till att de inte kan komma i fråga. FPF måste följa de krav som ställs om behörighet till centrala kurser och utifrån vakansuppfyllnaden, som visar sig vid behörighet till befattningarna FPF har att utbilda till. Efter varje uppdragsutbildning inlämnar FPF till Hemvärnet uppgifter om godkända elever för placering och avstämning sker i samband med LTÖ om befattningsutbildad har placering eller ej och där vakanser finns.

Att så många så snabbt kommer med förfrågningar och ansökningar kanske beror på kunskapstörst, då många kan ha fått placering utan att ha befattningsutbildningen. Andra kan känna det som ett absolut krav att ha utbildningarna i bagaget för att kunna känna sig säkrare i sin roll som fältpastor, personalvårdsbefäl eller chef för sektion 1.

Hur och varför eleverna söker och går utbildningarna kan spela mindre roll än att de efter utbildningarna växer in i den uppgift de har och kan använda sina förvärvade kunskaper, som stärker inte bara dem själva utan även den roll de har i FM.

Höstkurs i Göteborg 2019

Text och foto Eleonore Tham

FPFV genomförde hösten 2019 en medlemskurs i Krisstöd för att ge medlemmarna en inblick i vad kris och krisstöd handlar om. Annica Larsson och Marianne Hagslätt presenterade.

Vad är kris? Svår situation, reaktion på en livssituation där individens tidigare erfarenheter inte är tillräckliga för att man ska bemästra situationen.

En mycket givande och innehållsrik helg med två duktiga och kunniga instruktörer. 12 nyfikna och intresserade deltagare fick lära sig vad en kris är och hur man känner igen den.

Projekt FPF Instruktör

Text Rigmor Sterner

Ett inslag i årets projektarbeten vid FPF startade relativt sent, Projekt FPF Instruktör, som riktar sig till FPF godkända instruktörer. FPF utbildningar behöver specialistkompetenser inom respektive ämnesområden varför påbyggnad av tidigare modell har fått en översyn.

FVRF är huvudman för instruktörsutbildning inom FFO. Den utbildningen har fått ett annat ansikte och kallas nu för GK Instruktör del 1 och del 2. Därmed försvinner IK-T som kunde genomföras inom eget ämnesområde i egen organisation. Av den anledningen behöver specia-

listorganisationerna, dit FPF hör, ta hand om sina instruktörer och slussa in dem i respektive ämnesområde. En instruktör, som har godkänts enligt bestämmelserna i den nya GK Instruktör, är således fäig och av FM godkänd att ingå som instruktör, men saknar sin specialistkompetens, varför FPF erbjuder sina instruktörer att tjänstgöra inom sina ämnesområden och under handledning förkovra sig. Innan dess har FPF inbjudit och genomfört utbildning inför respektive kurs där nyheter, metoder, lärandeaspekter och utbildningsmodeller har presenterats.

Besök oss på www.fpf.a.se

GK Personaltjänst

Text Eva Holmström, 48. Hvbat. Foto Maria Nilsson

I maj genomfördes GK Personaltjänst för dem som ska utbildas till Personalbefäl CS1 och Personalvårdsbefäl. Som brukligt infann sig en fulltalig skara intresserade, kunniga, vetgiriga och engagerade elever och platsen var LSS, Uppsala. Förplägnaden fick om vanligt högt betyg och några menade till och med att maten hade varit alldeles för god och klappade sina magar. Frivilligsektionen gav oss all tänkbar service vilket vi är mycket tacksamma över.

Från en av eleverna inkom nedanstående reflektion efter kursens slut:

Jag har gjort lite allt möjligt under mina 25 år i Hemvärnet, allt från expeditjonsbiträde till stabsgruppchef och till informationsbefäl. Men efter senaste KFÖ, när jag fick "vicka" på personalsektionen kände jag att detta vara något jag ville fortsätta med. Och

för att ta reda på om så var fallet, sökte jag till FPF utbildning GK Personaltjänst i Uppsala. Det ångrar jag inte!

Det är en gedigen kurs som ger dig en inblick i sektionsarbete, vad man gör och vad som krävs. Genom diskus-

sioner, föreläsningar och framför allt grupparbete får du kunskaper för att vilja fortsätta. Jag ångrar inte att jag ändrat inriktning!

Nu har jag sökt fortsättningskursen C S1!

Personaltjänsthandbok i ny tappning

H Pers HB 2018

En handbok är och ska vara ett levande dokument varför uppdateringar och ändringar sker allt eftersom förändringar uppstår och nya regler och riktlinjer behöver introduceras. Så har nu skett. Det innebär ju inte att allt det gamla helt försvinner. I december 2018 fastställdes av Försvarsmakten en ny handbok för Personaltjänsten vid höjd beredskap och heter H Pers HB 2018. Den ersätter

PersH F från 1991. FPF följer handboken i sina utbildningar och i och med den nya boken ser FPF över kurserna så att nyheterna blir belysta.

De som av Hemvärnet har genomfört godkända utbildningar som FPF har uppdrag att genomföra för Fältpastor, Personalbefäl (CS1) eller Personalvårdsbefäl (PV-befäl) har nytta av handboken i sin befattning. Därför kan du, om du är CS1 eller PV-befäl

och har skrivit frivilligavtal med FPF, beställa boken från oss. Detsamma gäller dig som är fältpastor och har gått befattningsutbildningen i FPF regi enligt Hv beslut (se www.fpf.a.se Utbildningsgång för GK Bataljonspastor) kan också beställa boken från oss.

Skriv till utb@fpf.a.se så kommer den med e-post.

Besök vid GU-F

Text Åke Janneryd

Som boende i Halmstad besöker SCUtb FPF de elever som genomför GU-F för att utbilda sig för befattning i S1. GU-F genomfördes v941-42 i Halmstad. Dessa veckor deltog ett blivande PV-befäl för sin grundutbildning. Besöket uppskattades och som visar på omtanke och ger stöd till nya blivande befattningshavare. Dessutom gavs tillfälle att ställa

frågor utifrån uppkomna tankar och funderingar och samtalet gav svar och reflektioner för den återstående utbildningsveckan. Vid inryckningen och presentationen fick eleven möjlighet att presentera FPF och vad organisationen står för, något som ingen av de övriga närvarande kände till, eller ens FPF existens.

Kursutvecklingen fortsätter

Text Rigmor Sterner

FPF inlämnar varje år ett verksamhetsförslag till HKV PROD FRIV, som numer heter LedS TF Friv. För innevarande år inlämnades önskemål om att få genomföra GK Personaltjänst, GK Personalbefäl CS1 och IK Central instruktörsutbildning samt GK Krisstöd grupp.

Det blir första gången vi får mandat att genomföra en länge efterfrågad kompetenshöjande kurs och en utbildning som Hemvärnet anser nödvändig för sin personal. Våra krisstödsinstruktörer ges kontinuerlig utbildning i uppdatering av det senaste inom krisstöd varför även eleverna och befattningshavare i bataljonerna som arbetar med krisstödsfrågor kan få tillgång till det som gäller på området. Att ha gått en grundkurs och inte få ta del av vad som händer och har utvecklats efter ett par tre år ger negativ effekt på verksamheten varför denna nya kurs blir ett betydande tillskott.

För GK Krisstöd grupp har utarbetats kursplan och kursbeskrivning och kursen efterfrågas av befattnings-

havare, som har sin GK Krisstöd en tid tillbaka, då de känner behov av uppdatering och då den första kursen gav en grund att stå på för att kunna använda kunskaperna i verksamheten och de har förståelse för vad krisstöd innebär. GK Krisstöd grupp är ämnad att ge en utvecklad förståelse för och förmåga att möta chefer på olika nivåer i bataljonen med information och utbildning i att ge kamratstöd när så krävs.

Övriga kurser under året är även de uppdaterade och har fått nya ämnesområden, allt för att möta Försvarets behov och krav. Allt eftersom kommer liknande uppdateringar att ske med övriga kurser som är ämnade att genomföras nästa år. På hemsidan finns kursplaner och kursbeskrivningar. Utbildningsgångar för de olika befattningar som FPF har att utbilda för finns att hämta från hemsidan och kommer successivt att få nya inslag allt eftersom de krav som ställs.

InstruktörsKurs Grunder våren 2019 i Halmstad

Text och foto Morgan Svantesson, FPFN

Tretton förväntansfulla och lite spända blivande instruktörer ryckte in lördagen den 30 mars för att genomföra InstruktörsKurs grunder, IK-G, på FMTS i Halmstad. Det blev som sig bör fullmatade dagar med lektioner, förberedelse av lektioner och övningar. Sex stycken väldigt erfarna instruktörer och handledare höll samman kursen.

Kursen är bl a upplagd med teori inom pedagogik, metodik och Försvarets värdegrund och enklare TU-uppgifter (trupp utbildning). Efterhand mer teori och allt mer utmanande TU-uppgifter.

Vi bodde i logement om 3-4 personer och den lilla fritid som fanns tillbringades i dagrummet eller med självstudier. En del provade på de

olika möjligheter till fysisk träning som fanns. T ex finns ett välutrustat gym och flera fina löparspår precis utanför området.

Under tisdagen i kursens andra vecka kom FPF utbildningsansvarige Åke Janneryd och hälsade på under tecknad som gick kursen.

För att kunna bli Försvarets instruktör krävs denna kurs och InstruktörsKurs Tillämpning. Som Försvarets instruktör kan man bli tjänstgör som instruktör inom FPF.

Näst sista kvällen var det som sig bör en trevlig middag med olika tal och en välsmakande buffé. Slutligen på fredagens förmiddag avslutades kursen med diplomutdelning innan alla deltagare åkte hem till olika delar av Sverige.

Kurser med sikte på framtiden – Projekt och uppdrag

Text Åke Janneryd och Rigmor Sterner

De grundläggande uppdragen FPF har är utbildning, rekrytering och försvarsinformation. I förbundsstyrelsens uppgifter ingår att utse arbetsutskott som har kompetens och kunskap att åta sig uppdragen, genomföra och uppvisa resultat. Då det handlar om utbildning finns Utbildningsutskottet (UU) som har att arbeta för utbildningsplanering och utbildningsutveckling och därmed kunna möta FM behov av utbildning av anställd personal som krigsplaceras.

I planeringsuppgiften har UU under året granskat de kurser FPF har uppdrag att genomföra gentemot Hemvärdet och därmed tillfört och utvecklat ämnesområden. Detta sker i samråd med uppdragsgivaren och beslutar om innehåll och genomförande. UU tillsatte projektgrupper att bearbeta kurserna. FPF sökte medel för fortbildning av krisstödsinstruktörer, som tillfrågades att gå kurs, varvid några tog möjligheten att förkovra sig i den forskning som sker. Kortkursen GK Krisstöd grupp är en helt omarbetad kurs som vänder sig till dem som har veckokursen i krisstöd några år tillbaka i tiden och behöver bli uppdaterade. Projektgruppen för den kursen startade sitt arbete i maj. Samma projektgrupp arbetade även med GK Krisstöd, varvid uppdatering och utveckling av veckokursen blev en följd av den förra. Både innehåll, ämnesområden, ämnesindelning och inriktning behövde granskas för att följa de nya rönerna och ställas mot det FPF har uppdrag att utbilda, nämligen personal i krigsorganisationen.

Övriga kurser, GK Personaltjänst, GK Personalbefäl CS1 och GK Bataljonspastor har behandlats på liknande sätt varvid även de har fått nya inslag.

För att tillmötesgå olika förbands behov av krisstödsutbildning och önskemål att FPF genomför kurs har därför kursplan och kursbeskrivning bearbetats och presenteras för uppdragsgivande förband för utbildningens genomför-

ande 2020. Ett av dessa uppdrag kom från LedR i Enköping att genomföra en krisstödskurs för den anställda personalen. En grannliga uppgift då det i förslaget fanns de som arbetade med krisstödsfrågor och de som inte hade någon krisstödsutbildning till de som hade FPF veckokurs. Projektgruppen för GK Krisstöd grupp bearbetade även den kursen. Tidigt under arbetets gång insåg man att målgruppen måste begränsas till en målgrupp som redan har grundläggande kunskaper. Denna kurs är planerad att genomföras i mars. Här har således en ny kurs utvecklats för personal i behov av fördjupade krisstöds kunskaper för krigsorganisationen. Skulle det komma önskemål att utbilda helt från grundnivå är FPF öppet för planering av sådan kurs.

Från Rikshemvärnsstaben inkom ett önskemål för FPF att planera för och genomföra en repetitionsutbildning (RU) för personal i sektion 1. Detta är en utbildning som länge har efterfrågats av befattningshavare och FPF har under åren lagt fram förslag, men hela tiden fått negativa svar, då enbart grundutbildningar har godkänts för verksamhetsmedel. En projektgrupp tillsattes även här och kursplan, inriktning, ämnesområden m m bearbetades och kunde under hösten presenteras för C Rikshv.

Ett inslag i årets projektarbeten startade relativt sent, Projekt FPF Instruktör, som riktar sig till FPF godkända instruktörer. FPF utbildningar behöver specialistkompetenser inom respektive ämnesområden varför påbyggnad av tidigare modell har fått en översyn.

I stöpsleven ligger så utbildningar för anställd personal som krigsplaceras. Förfrågningar har bl a kommit från en flygflottilj. Därutöver kan eventuella X-befattningar behöva utbildas inom personaltjänsten, som PROD Armé, PROD Flyg och PROD Marin kan ha behov av.

Krisstödsutbildade

Text Rigmor Sterner

Den 12-15 november genomfördes en länge efterfrågad kurs i krisstöd, GK Krisstöd grupp. Den blev snabbt fulltalig, varför det märks att ämnet är både intressant och nödvändigt för dem som har befattning och har den grundläggande veckokursen långt tillbaka i tiden.

Det händer mycket inom forskningen på området och det senaste kunde nu presenteras genom Per Mossegårds kompetens och kunskaper. Fyra av FPF krisstödsinstruktör har gått alla steg inom CCAM vid Vårsta

diakoni i Härnösand, som tidigare beskrivits, och tre av dessa kunde senast i oktober i år bygga på sina kunskaper där de tillägnade sig det senaste. Då två av dem av olika skäl inte kunde tjänstgöra föll rollen helt på Maria Nilsson, som tog sig an de olika ämnena efter tidigare genomfört planeringsarbete, kursutvecklingsarbete och kompetensutbyte med Karin Eklund och Tony Johansson.

Flertalet elever har den grundläggande veckokursen som obligatorisk kurs i sin befattningsutbildning och

därmed behöver de också denna uppdatering. Andra, tex anställda och sjukvårdare, som har behov av krisstöds kunskaper och har den grundläggande veckokursen, tog tillfället att bygga på sina kunskaper. FPF beräknar att kunna genomföra kursen vart annat år för att möta behovet av kunskaperna på området.

Hallå... Lynn Englund

Lynn har länge varit engagerad i FPF utbildningar och övrig verksamhet. Genom sin nuvarande anställning i Hv är hon nu på väg att bli en av de nya instruktörerna för FPF specialistutbildningar inom personaltjänst. Rigmor Sterner ställde några frågor till henne.

Varför blev FPF ett val att gå med i en frivillig försvarsförening?

För det första då FPF ansvarar för att utbilda för min befattning som CS1 i Hemvärnet, men tanken fanns faktiskt innan då personalfrågor är något som har gått som en röd tråd genom mina utbildningar och arbetserfarenheter.

Vad gjorde att du gick med i Hemvärnet?

För mig har det varit viktigt att kunna bidra om det som inte får hända händer. Att tillhöra en organisation som just Hemvärnet har jag uppfattat som en organisation som vet vad som ska göras och har förutsättningar och mandat för att stötta när det behövs. Det började med att jag gjorde GMU i Härnösand på f d KA5. Tanken var att jag skulle bli bevakningssoldat, men blev uppmärksam på att de sökte ett personalvårdsbefäl i Västmanlands Hemvärnsbataljon. Med tanke på min civila kompetens som då var på Arbetsförmedlingen som arbetsförmedlare så blev det en bra matchning.

Du är utbildad informatör, så vilka krav menar du bör ställas för att lyckas med att få människor intresserade för FM och att gå med i en förening?

Lyhörd, det vill säga att lyssna till det behov som finns och vilka kompetenser och erfarenheter som individen besitter. Anledningen till att de flesta söker sig bl a till Hemvärnet var som i mitt fall, att bidra i samhället, men även personlig utveckling och att ha roligt. De flesta kompetenser som behövs i Hemvärnet och Försvarsmakten går att matcha mot de flesta som söker sig ett engagemang. Därför är det viktigt att som Yrkesinformatör kunna lite om mycket och att vara nyfiken.

Hur har du agerat för att lyckas med att rekrytera nya medlemmar?

Att synas på olika sätt, fysiskt på mässor, men även genom olika plattformar via media som t ex Facebook och Instagram.

Hur upplever du att utbildningarna du har gått i FPF regi har gett dig ett stöd för din befattning?

Utbildningarna har hjälpt mig mycket i att förstå vikten av en väl fungerande personalfunktion. Alla delarna i utbildningen för S1 funktionen behövs och jag får så mycket inspiration om vad som kan utvecklas i mitt hemmaförband. Genom utbildningarna har jag förstått hur mycket som ska göras och vilka utmaningar som finns för det. Nätverkan det är en viktig del då vi som är på kurserna kan dela med oss av erfarenheter och frågeställningar som kommer.

På vilket sätt kan utbildningarna ha gett dig stöd för din nuvarande anställning i Hemvärnet?

Få insikt om vad som jag som personalbefäl, d v s chef sektion 1, förväntas göra och bidra med samt vilka samarbeten och samverkan som är viktiga. Jag anser att man aldrig är färdigutbildad utan det är ett ständigt lärande, något som lockar mig.

Varför bör FPF få fortsatt förtroende att genomföra befattningsutbildningar?

För att det finns enorm erfarenhet och kompetens inom området.

Insats, relationer och svårigheter

Text Rigmor Sterner

Krisstöd och lösning på relationsproblem kan hämtas på olika sätt. Det finns utbildning, det finns litteratur och det finns stödorganisationer som kan vara värt att hitta vägen till ibland.

Per Lunqe presenterar i Fredsbaskern nr 2/2019 Ulrika Jonasson-Borggren och hennes bok om hur relationer kan påverkas i samband med att den ena parten gör utlandstjänst och kommer hem. Författaren är familjeterapeut och skrev boken som en handbok, som bygger på hennes och hennes mans dagboksanteckningar, diverse intervjuer och forskningsrön som finns att tillgå. Året var 2013 och hennes

man befann sig i Afghanistan. Upprinnelsen kom egentligen långt tidigare då hennes man kom hem från ett och ett halvt år i Sudan. Titeln på boken, 360 dagar med Afghanistan – före, under och efter insats. Handbok och tips vid utlandstjänstgöring, ger läsaren en indikation på vad anhöriga och den som åker iväg kan förbereda sig på. Paret föreläser om boken och om relationer som slits under och efter en mission. Förlaget som har publicerat boken är Hjalmarsson och Högberg förlag.

På Svenska soldathemsförbundets hemsida finns en nystartad blogg med tanken att presentera olika

teman. Årets tema handlar om och kallas Anpassningssvårigheter efter insats. De som just nu möter besökarna i bloggen är Jan Grimell, teologie doktor och RO I 19 tillika präst i svenska kyrkan, Lisa Mobernd, präst och militärpastor vid Livgardet samt fältpastor vid ett antal utlandsmissioner och Louise Weibull, filosofie doktor som har tjänstgjort på Försvarshögskolan och befinner sig nu vid Svenska soldathemsförbundet.

Soldathemsförbundet anordnar sk PREP-kurser som är ämnade att ge stöd att kunna leva tillsammans efter upplevelser från en mission.

Projektmöten

Text och foto Rigmor Sterner

Under året har projektarbeten pågått inom de olika kursområdena som FPF har uppdrag att genomföra. Arbetet har skett mestadels via distansarbete och därmed telefon- och e-postkontakter för dialog och produktionsutveckling. I samband med summering och slutliga ställningstaganden har projektgrupperna träffats fysiskt en eller två dagar och har därmed kunnat lägga fram resultaten. Det har handlat om utbildningarna inom krisstöd. Det har handlat om rena befattningsutbildningar som har fått uppdateringar av innehåll. Det har handlat om uppdragsutbildningar, som länge varit efterfrågade. Projektarbetena avslutades under senare delen av hösten och kan uppvisa nya eller helt omvandlade kurser, RU Personaltjänst, GK Krisstöd grupp och en uppdragsutbildning som LedR i Enköping efterfrågade.

Åke Janneryd och Rikard Kjellman

Vid de avslutande fysiska projektmötena hade deltagarna samlat material och underlag för att färdigställa kursplaner, litteraturhänvisningar, kursprogram m m. Av inkomna svar på tjänstgöringsönskemål utdelades även lektionspassen för de olika kurserna. De pedagogiska aspekterna och metodik diskuterades för att ge en gemensam grund att hålla sig till, inte minst hur man förhåller sig till uppgiften Backspegel, som är ett lärandeinslag fastställt av FM LOPE att följa.

FPF ser fram emot att kunna genomföra de uppdaterade och efterfrågade utbildningarna med start under 2020. De aktuella kurserna återfinns på annan plats och på www.fpf.a.se för besked om tid och senaste sökdatum.

Pilotprojekt DISA

Text Rigmor Sterner

FPF tilldelades medel för att möta, utarbeta och genomföra tre olika uppdrag, vakansuppfyllnad, utbildningsutveckling och utbildningsplanering. Utbildningsutskottet har därmed påbörjat ett pilotprojekt, DISA, som står för Distansarbete och går ut på att utbilda och informera för att möta vakansuppfyllnaden. Detta initialskede för hela uppdraget har inneburit att undersöka möjligheterna att på ett effektivt och tidsbesparande sätt försöka fylla vakanser inom Hemvärnet enär FPF har uppdrag att utbilda inom sektion 1. I pilotprojektets inledningsskede handlar det om att rekrytera, informera och utbilda lämpliga kandidater till befattning som CS1.

Uppdraget har uppfattats att innebära vakansuppfyllnad inom hela Försvarmakten (FM) och för FPF inom dess specialismråde, d v s personaltjänst. Pilotprojektet kommer då att behandla tillvägagångssätt att nå intresserade och lämpliga frivilliga att engagera sig för att fylla FM behov av utbildad personal i sin krigsorganisation.

Uppdragets två andra delar faller då inom ramen för vad pilotprojektet når fram till genom utbildning varför utveckling av befintliga utbildningar kommer att ske för att möta försvarets nya inriktningar. Där kommer då den tredje delen in, utbildningsplanering, som ska innehålla befattningsbeskrivningar, kursplaner och kursbeskrivningar för de frivilligbefattningar som FM har behov av och ställer krav på, samtidigt som FM behöver tydliggöra utbildningsinnehåll och målgrupper. FPF är berett att möta FM önskemål.

Fältartister på civilt uppdrag

Text Rigmor Sterner

Försvarets Fältartister är professionella yrkesutövare och tjänstgör både inom och utanför FM. FPF har samarbete med Fältartisterna vid några av utbildningarna. Mats Hermansson, som ingår i deras styrelse, har under ett antal år vid kurserna GK Personalvårdsbefäl och GK Bataljonspastor föreläst om deras verksamhet, organisation och utbildningar och annat som ingår i uppgiften.

Gruppen "Rock'n roll Machine" genomförde i Lycksele i februari en konsert till Ted Gärdestads och hans brors Kennets minne. Under de

senaste åren av Teds liv spelade gruppen tillsammans med honom och bland gruppens tretton medlemmar räknas de flesta till Fältartisterna, varav Mats Hermansson är en. Det blev en mycket kulturfylld musikkväll där den fullsatta salongen rycktes med och deltog i framförandet, som visar på att det är helt förståeligt att Fältartisternas framträdande inför soldater just medför det dessa människor är utbildade till att göra, att för en stund skänka glädje och avkoppling och ge styrka inför svåra uppgifter, det som ingår i personell uthållighet.

Rigmor Sterner och Mats Hermansson

Läslust

presenterad av Rigmor Sterner

Bernadotte

Margareta Beckman är medarbetare i Sveriges Militärhistoriska Bibliotek och historisk forskare. Hennes bok, Jean-Baptiste Bernadotte - Från revolutionssoldat till svensk kronprins, Prisma, 2003, bygger på ingående forskning kring Karl XIV Johan och vi får följa hans samre med Napoleon och franska revolutionen till hur det gick till att få honom att acceptera att bli svensk kronprins under Karl XIII regeringstid och sedermera kung av Sverige.

Herman Lindqvist har kommit med en bok om Bernadotte och hela familjen. Bernadotte, För Sverige hela tiden, Albert Bonniers förlag, 2018, presenterad av SMB.

Lindqvist berättar om ätten Bernadotte från den franske marskalken Jean Baptiste och vad han åstadkom som kung till kronprinsessan Victoria.

Kulturvärden

IPPF verksamhet och i utbildningarna har vi att peka på kännedom om kulturvärden och därmed känna till Haagkonventionen. I Sverige finns många skyddsklassade platser, men de ännu okända kan ha liknande värde.

Docenten och arkeologen Mats G. Larssons specialutgåva, Färder till Sveriges födelse med Svitjod - Resor till Sveriges ursprung och Götarnas Riken - Upptäcktsfärder till Sveriges enande, Atlantis förlag, 2004, ger läsaren en bild av Sveriges tillblivelse.

Stig Linells Gåtfulla platser i Sverige, Prisma/STF, 2001, är en samling berättelser om olika platser i landet som har eggat människors nyfikenhet och fantasi utan att helt ha blivit utforskade.

Krigshistoria

Under finska vinterkriget deltog ett antal svenskar på marken och i luften. F19 blev en frivilligflottilj som samlingsregeringen 1939 beslöt

att få sättas upp. SMB har gett ut en svensk utgåva av Gloster Gladiator & Hawk Hart. In combat with Swedish voluntary Wing F19 tillsammans med författaren, Mikael Forslund, Svenska flygare i strid - Frivilligflottiljen F19 i finska vinterkriget 1939-1940, SMB 2010.

William R. Trotter är historiker och har skrivit Finska vinterkriget 1939 - 1940, Fischer & Co, 2009. Boken behandlar finländarnas enorma kamp från underläge mot en överman som aldrig tycktes ta slut hur än den mejades ner av de finska soldaterna trots brist på både ammunition och vapen. Vi läser om vikten av logistik, personalvård, ledarskap och tilltro till att överleva och trotsa politikernas och byråkraternas enfald.

Svenska flygvapnet var en gång världens fjärde största. Fjärde största flygvapnet - Svenska flygvapnet när det var som störst av professor Kent Zetterberg på uppdrag av SMB utkom 2019. Vi följer utvecklingen av flygvapnet från slutet av 1930-talet och vad som händer fram till, under och efter kalla kriget. Svensk uppbyggnad av totalförsvaret, en angelägenhet för hela samhället, gjorde landet välorganiserat för att möta kriser och krig samt att skydda befolkningen, försörjningen och landet. Flygvapnet kom att stå i centrum för ett av världens starkaste luftförsvaret.

Moderna militära underrättelsefiaskon, SMB 2013.

Överste John Hughes-Wilson har arbetat inom den brittiska militära underrättelsetjänsten och har gett ut en del litteratur som handlar om militärhistoria och speciellt underrättelsetjänst. Military intelligence blunders and cover-ups utkom 2004. SMB såg till att översätta till svenska och utgav den 2013. Man kan se boken som en lärobok i underrättelsetjänst för att lära av historien och se att missbedömningar och sekretess kan ha samband. Vad boken handlar om kan uttydas i meningen som står under titeln, "Missade varningssigna-

ler, överraskningsanfall som borde ha upptäckts och spioner som larmade förgäves."

SAS Ghost Patrol - brittisk elitstyrka i naziuniform, Nona 2018 av Damien Lewis, militärhistoriker och f d krigskorrespondent, har skrivit boken om spökpatrullen som skapades och fick ett av de hemligaste uppdragen under andra världskriget. SIG, Special Interrogation Group, var det hemligaste hemliga och kom att utgöras av en grupp oförvägna soldater som fick ett uppdrag som tidigare aldrig hade prövats ens av de förband vari SIG ingick och som agerade i Afrika, LDRG och SAS. Boken handlar om uppdraget att med krigslist ta sig in i det ointagliga Tobruk.

Värnplikt i Sverige beskriven av Vilhelm Mobergs penna är I vapenrock och linnebyxor - En krigsmans intryck och upplevelser och utkom på bokförlaget REDIVIVA 1921 under pseudonymen Ville i Momåla. Boken utkom som facsimileutgåva av originalupplagan 1973 i anslutning till författarens 75 årsdag. När vi nu får tillbaka värnpliktssystemet kan det vara på sin plats att få en bild av hur Vilhelm Moberg upplevde sin egen beväringstid. Med humor, berättarglädje och sund ironi följer vi Moberg och hans logementskamrater under några månader och vad de får utstå av dåtidens syn på exercis och lumparliv. För Moberg blev arresten ofta ett extra övernattningsställe och specialuppdrag i köket var inte ovanliga eller vedsågning hemma hos något underbefäl. Krigsmannanerinran i Soldatinstruktionen från 1921 och något omarbetad av en beväring behövde inte vara svår att följa när kamraterna återförenades vid det som kallades Regementsmötet. "Krigsman skall älska Konungen, försvara Fosterlandet och vara sin fästmö huld och trogen."

En nybliven bataljonspastors erfarenheter

Av Maria Schulz Wigelsbo

Maria Schulz Wigelsbo är nybliven bataljonspastor i en av Hemvärnets bataljoner. Hon har genomfört de obligatoriska utbildningarna för sin befattning vari inräknas GK Bataljonspastor och GK Krisstöd som FPF har uppdrag att genomföra. Här ger hon sin syn på verksamheten.

Nu har jag hunnit ta på mig de gröna kläderna några gånger och börjar väl känna mig lite mer hemma inom Försvarsmakten. Jag har också börjat utforma och förstå det som är min roll, mitt bidrag i sammanhanget.

Jag har ju rollen som bataljonspastor i 45. hvbataljonen i Halland, och när jag fick frågan i september 2016 hade jag inte en aning om att en sådan tjänst fanns. Jag visste inte heller speciellt mycket om Hemvärnet, men jag tackade ja till att pröva på, trots att jag inte hade någon militär erfarenhet alls och dessutom inte gillar tält.

I maj 2017 blev jag inkallad till en introhelg i Halmstad. Allt kändes nytt, märkligt och jag fick så mycket saker att jag inte ens kunde bära allt, men redan då upptäckte jag något som fascinerar mig med Hemvärnet – nämligen andan av kamratskap och hjälpsamhet! Jag fick genast nya vänner som hjälpte mig med allt från att bära utrustningen till hur och vad jag skulle ta på mig, hur jag skulle stå o.s.v.

Så kom Aurora. Allt var så nytt för mig, jag hade inte gått någon utbildning (förutom 20 års erfarenhet som präst i Svenska kyrkan förstås) och jag kände egentligen ingen. Men det ändrade sig snabbt! Återigen märkte jag tydligt detta med värdegrunden - vi hjälps åt, vi platsar, vi tar hand om varandra, vi stöttar varandra och det är detta som jag tycker är så häftigt med Hemvärnet och som jag hoppas vi alla tar med oss till våra civila sammanhang, omtanken och omsorgen om varandra!

Under Aurora fick jag även förmånen att hänga med på några sk chefsbesök. Jag fick även åka ut med en pluton när de skulle kolla något larmsystem och så fick jag hänga på dem som körde ut mat m m, och de tog med mig upp i flygledartornet samt in i Herkules, vilket var kul. I övrigt

var det en hel del väntan för min del, för allt var ju så nytt och smått förvirrande, men jag fick förmånen att leda två korum, alltså andakt i fält.

Nästa inspel blev i Enköping på LTÖ. Nu hade jag hyfsat lärt känna stabsmedlemmarna och fick än mer inblick i deras uppgifter. Det blev också några ärenden som hamnade på mitt bord, och där jag fick lära mig mycket. Jag gick även runt och raggade upp övriga bataljonspastorer, totalt 4 och ett PV-befäl som i botten är diakon. Tillsammans genomförde vi ett korum i den kalla och vackra vinterkvällen. Det var häftigt! Fortfarande kände jag mig dock rätt osäker på vad som är mitt bidrag till verksamheten, lite grön med andra ord om ni ursäktar den dåliga vitsen. Så därför sökte jag till kursen GK Bataljonspastor och GK Krisstöd och efter de två kurserna tycker jag att jag fått lite mer kött på benen, och känner mig lite säkrare, även om jag har mycket kvar att lära mig. Kan ju inte alla termer Försvarsmakten använder och jag har fortfarande lite svårt för vad som förväntas av mig när någon ropar Manöver!

Jag har även hunnit med sprängtjänst (det var spännande och kul!) under KFÖ i Halmstad på en regnig lördag i september, där jag fick följa med ett av våra kompanier på dels sprängtjänst och dels deras kompetensprov. Vidare har jag besökt GU-Fen, i Halmstad, och berättat om personalvården och bataljonspastorns roll, varit med i Falkenberg under eftersöket efter den lille försvunne och tyvärr förolyckade Dante samt LÖ-helgen v 46. Där fick jag vid sidan av övningen träffa en massa ungdomar och berätta om personalvårdsbiten och min speciella roll.

Som avslutning vill jag återigen peka på den goda kamratanda jag hela tiden mött, dels från bataljonen och dels från lärare och kurskamrater vid de kurser jag deltagit i. Det är inte något självklart överallt, men här upplever jag verkligen att det finns, och det är nog en nödvändighet om vi, vilket vi får hoppas att vi aldrig gör, skulle hamna i ett skarpt läge.

Mia, bataljonspastor

Årsstämma hos FPFV 2019

Text och foto Eleonore Tham

En blåsig lördag i februari samlades ett antal medlemmar i västra föreningen för årsstämma. Efter en smaskig räk- kräftbaguette och alkoholfri öl gick förhandlingar som en dans. Inga förändringar i styrelsen förutom att Ann-Cathrine Kroon-Sahlin lämnade styrelsen efter många års gediget arbete.

Lars Björk höll som avslutning ett mycket intressant föredrag om Ryssland.

Tyvärr kunde inte Ann-Cathrine vara med på själva årsmötet så styrelsen bjöd henne på restaurang en kväll och avtackade henne lite mer formellt. Varmt TACK för allt du bidragit med under åren och stort LYCKA TILL i ditt nya värv som präst.

Medlemskväll hos FPFV

Text och foto Eleonore Tham

Ett tiotal medlemmar samlades för att lyssna på Annika Löfgren Lundqvist från länsstyrelsen i Västra Götaland. Annika berättade om dagens Totalförsvaret. Det är främst det förändrade läget i omvärlden som gjort att Sverige nu rustar upp. Förr var vi alliansfria och neutrala, idag är Sverige inte neutralt. Däremot är vi fortfarande alliansfria. Försvarsministern har sagt "Det är på riktigt nu! Planering och förberedelser inom hela totalförsvaret ska nu genomföras".

Samhällsviktig verksamhet som ska prioriteras är

- energiförsörjning
- livsmedel
- transporter
- hälso- och sjukvård samt omsorg
- finansiella tjänster
- information och kommunikation
- skydd och säkerhet

Länsstyrelserna och kommunerna måste samverka med näringslivet då myndigheterna idag inte har beredskapslager på samma sätt som förr utan idag är vi beroende av näringslivet. Både Länsstyrelsen och kommunen ska

ha planer för både kris och höjd beredskap.

Annika var mycket intressant att lyssna på och säkert kan hon komma tillbaka och vidareutveckla hur det går med den planering som pågår i Västra Götaland. Annikas slutord var,

"Tillsammans försvarar vi vår rätt att leva som vi själva väljer. Om Sverige blir angripet ger vi aldrig upp".

Norra föreningens årliga årsmöte med utbildning

Text Marina Kristoffersson, ledamot, PPFN

PPFN hade årsmöte med föreläsningar och utbildning vid Medlefors folkhögskola i Skellefteå den 16-17 februari. Sedvanliga årsmötesförhandlingar genomfördes under trivsamt samvaro men med ett annorlunda inslag genom nyval av ny ordförande, Övlt Håkan Lampinen. Med en tår i ögat tackade vi Lars Häggström för en lång och trogen verksamhet inom Förbundet och föreningen. Han avgår som ordförande i Norra föreningen där han verkat sedan 1999. Vi välkomnade samtidigt den nye ordföranden.

Dagen genomfördes vidare med obligatorisk försvarsinformation och förbundsinformation. Först ut var Övlt Jarmo Koski, I 19, Boden, som inledde sin föreläsning med att informera om Försvarsmaktens nya organisation. Ledorden är "Ledning för ett starkare försvar". Koski höll sig till omstrukturering med många nya funktioner för medarbetare med ändrade uppgifter och ansvar liksom ny ledningsstruktur. Vi fick en mycket tydlig och informativ genomgång om förändringarna. Han visade en bild där ÖB Micael Bydén citeras,

"Vår militära förmåga ska utgöra en stark avhållande kraft mot alla typer av hot och angrepp där den unika kompetensen och förmågan hos varje anställd och frivillig är avgörande."

Försvarsmakten för vidare fram att ett starkare försvar kan bättre möta varje hot och klarar varje utmaning. Med förnyat försvar i vårt avlånga land bör jag som medborgare kunna känna mig trygg.

Ett mycket intressant inslag var Övlt Anders Nyströms presentation om svenska frivilliga i Finland under kriget 1939-1945. Han berättade om Svenska Frivilligkåren, Svenska Frivilligbataljonen, Svenska Frivilligkompaniet och andra Svenska frivilligförband. Med inlevelse och noggranna detaljer om datum, personer och händelser trollband Anders oss alla. Han talade om sin mentor, avlidne Mj

Harry Thornéus, som hade samma stora intresse. Med rekrytering av 7 500 man beräknades kostnaden till 20 Mkr i engångskostnad och 55 Mkr för sex månaders verksamhet. De svenska frivilliga hade ett högt anseende hos finnarna och ett flertal minnesmärken är uppförda på olika platser och vårdas av den finska Försvarsmakten. Anders avslutade med att marknadsföra att han anordnar resor till Finland med militärhistorisk anknytning, och välkomnar till traditionsförening.

Förbundsinformation gavs av Rigmor Sterner och Tony Johansson. Bland annat visades på nya hemsidan och tidningen, som de flesta närvarande hade uppmärksammat och gav sitt erkännande. Att förbundet har saknat ett expeditorsbiträde under mer än ett år påtalades och beskrevs som en extrauppgift för andra ledamöter. En del av de närvarande hade redan uppmärksammat detta och hoppades på att frågan skulle lösas snart.

Rigmor beskrev hur arbetet hade lösts utan befintliga utskott som tidigare hade arbetat med rekryterings- och informationsfrågor. Utbildningsutskottet hade under året skött alla tre, UU, RU och IU. Uppdragsutbildningar som hade genomförts under 2018 blev belysta och planerade kurser för 2019 presenterades. Ny kurs, GK Krisstöd grupp, som den för närvarande kallas, väckte hos några tankar på att söka då deras GK Krisstöd ligger flera år tillbaka och de därmed skulle vara behöriga att söka eftersom de är instruktörer eller befattningshavare. Rigmor presenterade också utredningsuppdraget PPF hade fått av HKV att undersöka hur man arbetar med värdegrundsfrågor inom FFO. Undersökningen genomfördes dels via enkät och dels via djupintervjuer som resulterade i en sammanställning som presenterades vid HKV under hösten och senare en slutrapport som inlämnades i början av december.

En kort resumé gavs från LTÖ-veckorna i Enköping där resultatet visade på utbildade och icke utbildade och

Anders Nyström

nästan färdiga befattningshavare vid bataljonernas S1. Att PPFN har ett antal aktiva medlemmar med utbildning och väl insatta i FM visar sig också vid olika sammanhang för intresseväckande information att engagera sig i FM och medlemsrekrytering, bland annat Försvarsmaktens flygdag i Uppsala i höstas.

Under söndagen fick deltagarna utbildning av Annica Blom, anställd vid folkhögskolan och som arbetar med arbetsmiljöfrågor. Hon utgick bland annat från ord och begrepp som inkludering som en självklarhet och mångfald som en tillgång vilket de kanske i skärskådning inte höll. Vi fick också beakta sju olika diskrimineringsgrunder. Attityder och bemötande kan vara avgörande för hur man står upp för alla människors lika värde. Annicas lektion gav oss tankeställare att ta med oss och vikten av att medvetandegöra och förstå en värdegrund som är gemensam för alla.

Annica Blom

**FÖRSVARETS
PERSONALTJÄNSTFÖRBUND**